

Uskalla NÄHDÄ

Auttamisen keinot ja verkkosivujen esittely

Tiina Muukkonen, Kehittämispäällikkö, Ensi- ja turvakotien liitto

Katri Kyllönen, Väkivaltatyön asiantuntija, Ensi- ja turvakotien liitto

Henkisen väkivallan tunnistaminen ja puheeksiotto

- Siitä voi puhua!
- Aikuisen ammattilaisen vastuu olla rohkea ja aloitteellinen
- Lapsi tai nuori voi puhua tapahtumasta, tunteesta tai seurauksista

Henkisen väkivallan tunnistaminen ja puheeksiotto

Uskalla
NÄHDÄ

- Lapsen ja nuoren näkeminen kokonaisuena
 - Murheet, huolet ja pelot
 - Ilot, vahvuudet ja voimavarat
- Esimerkki hyvästä keskustelunavauksesta:
 - ✓ "Miten teillä riidellään? Entä miten teillä pidetään mukavaa?"

Turva10 työkalu keskustelun tueksi

Lapsen, nuoren tai vanhemman kanssa otetaan puheeksi

- **Turvallisuus**
 - Puhutaan hyvistä ja turvaa tuovista asioista
- **Turvattomuus**
 - Kysytään turvattomuutta aiheuttavista asioista ja annetaan mahdollisuus kertoa kokemuksista
- Mahdollinen **väkivalta ja kaltoinkohtelu** (henkinen ja fyysinen)
 - Jos lapsi tai nuori kertoo väkivaltakokemuksistaan, niistä keskustellaan hänen kanssaan.

Turva10 tukee lapsen toimijuutta, vahvistaa lapsen minäkuva ja varmistaa turvallisuutta. Sen käyttö ei edellytä huolta lapsesta eikä se ole arviointiväline.

Kaikille avoin Turva10 -verkkoperehdytys

Perehdytys on auki 24/7 ja Turva10-välineet saat käyttöösi perehdytyksen jälkeen.

Yli 700 sosiaali-, terveys- ja kasvatustieteen ammattilaista on osallistunut Turva10-perehdytykseen:

"Konkreettisia neuvoja ja vinkkejä, miten kannattaa ottaa puheeksi ja yllä pitää puhetta."

"Itselleni näistä on hyvin paljon hyötyä erilaisissa tilanteissa, joissa kohtaan perheitä, lapsia ja nuoria."

"Perehdytys oli käytännönläheinen ja selkeä."

- Verkkoperehdytys (n. 2h) sisältää:
 - tietoa turvallisuudesta osana hyvinvointia
 - tietoa lähisuhdeväkivallasta ilmiönä
 - käytännön harjoitteita
 - pohdintatehtäviä

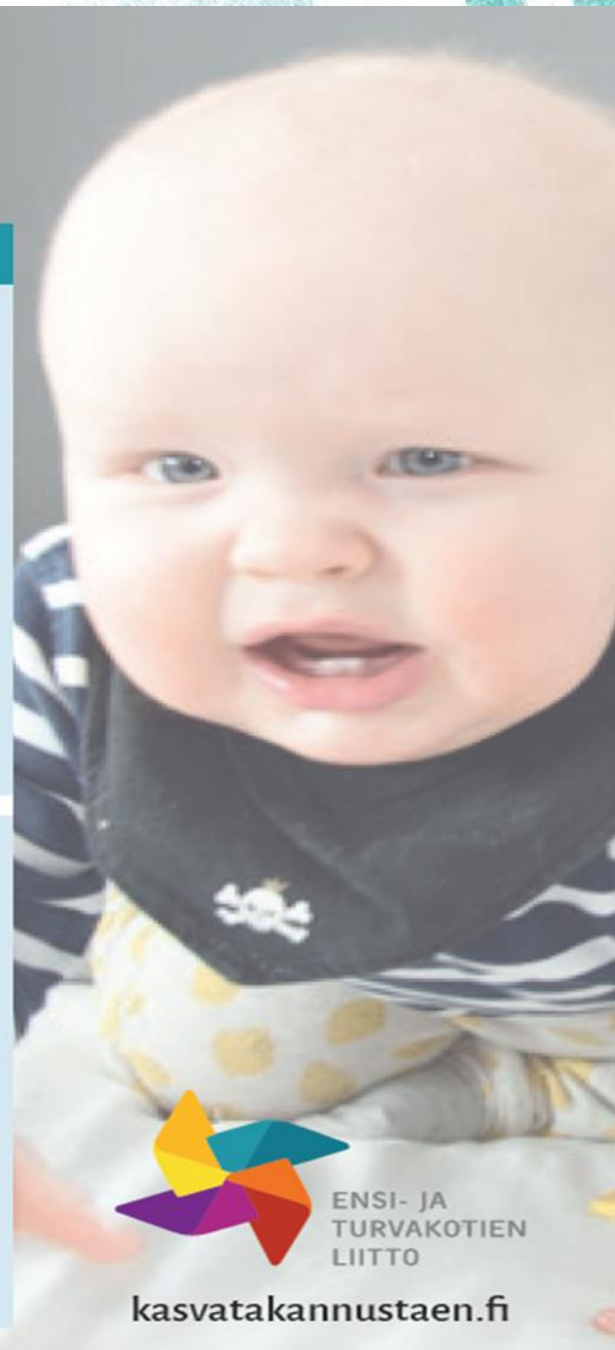
Turva10-välineet
suomeksi
ruotsiksi
englanniksi
arabiaksi
venäjäksi

Uskalla
NÄHDÄ

KASVATUKSELLISEN VÄKIVALLAN NELIKENTTÄ[©]

	Väkivalta (tekeminen)	Laiminlyönti (tekemättä jättäminen)
Fyysinen	Fyysinen väkivalta Lyöminen, läpsiminen Riepottelu, kovakourainen käsittely Potkiminen, töniminen Ravistelu, repiminen Polttaminen Tukistaminen, luunapit Huumaaminen, tarpeeton lääkitseminen Jne.	Fyysisten tarpeiden laiminlyönti Lapsen asianmukainen hoito, huolenpito, ravinto, hygienia tai vaatetus Lapsen turvaaminen ja suojelu Lapsen asialliset asuinolosuhteet Lapsen terveys ja sairaanhoito Lapsen koulutus Lapsen valvonta ja ohjaus sekä ikätasoiset virikkeet
Henkinen	Henkinen väkivalta Kuvaa lapsen ja lapselle läheisen aikuisen välisiä tapahtumia / tilanteita Väkivallalla uhkaaminen/symbolinen aggressio Pelottelu esimerkiksi hylkäämisellä tai satuttamisella Näkymättömäksi tekeminen Sanallinen loukkaaminen Nöyryyttäminen ja halveksinta Syyllistäminen, mielen manipulointi Hyväksynnällä ja rakkaudella kiristäminen Eristäminen Tunkeilevuus Jne.	Henkinen laiminlyönti Kuvaa lapsen ja lapselle läheisen aikuisen välistä suhdetta ja vuorovaikutusta Vanhemman suhtautuminen ja asenne lapseen on kielteinen, vihamielinen tai torjuva Vanhempi on välinpitämätön lapsen tarpeita kohtaan Vanhempi ei ole tunnetasolla lapsen saatavilla tai ei vastaa lapsen tunteisiin sensitiivisesti Vuorovaikutus vanhemman ja lapsen välillä on lapsen ikään nähden epäsopivaa Vanhempi ei pysty tunnistamaan lapsen yksilöllisiä rajoja Vanhempi ei tue lapsen myönteisten sosiaalisten taitojen kehittymistä

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

kasvatakannustaen.fi

KANNUSTAVAN KASVATUKSEN NELIKENTTÄ®

Lapsen ohjaus ja kohtaaminen

Ohjaus ja kosketus

Kannustava ohjaaminen, opastus ja säätely
Syy-seuraussuhteiden osoittaminen
Keskusteleminen, neuvottelu ja perusteleva
Johdonmukaiset ja selkeät rajat
Hellä kosketus, sylissä tai lähellä pitäminen, silittely
Hyväksyvä ja rohkaiseva katse ja puheensävy

Lapsen perustarpeista huolehtiminen

Hyvä hoito

Ikätason mukainen hoito, vaatetus ja ravinto
Ikätasoiset virikkeet
Lapselle ominaisen liikkumisen mahdollistaminen
Turva, suojelu ja asuinolosuhteet
Koulutus
Hygienia, terveys ja terveydenhoito
Lämmöllinen valvonta ja ohjaus
Lapsen tarpeiden ensisijaisuus

Läsnäolo ja kohtaaminen

Kuvaa lapsen ja lapselle läheisen aikuisen välisiä tapahtumia / tilanteita

Kiinnostuminen lapsesta ja
lapsen aloitteiden seuraaminen
Kuunteleminen, sanoittaminen, esimerkkinä oleminen
Kannustava puhe ja palaute, vahvuuksien tukeminen
Kiittäminen
Tunteiden tunnistaminen, sanoittaminen ja hyväksyminen
Lapsen tunteiden ja toiminnan säätelytaitojen
kehittymisen tukeminen

Kannustava suhde

Kuvaa lapsen ja lapselle läheisen aikuisen välistä suhdetta ja vuorovaikutusta

Läheisyys, lämpö ja ilo
Vanhempi on emotionaalisesti lapsen saatavilla
Lapsen mielen mielessä kantaminen
Myönteinen ja positiivinen asenne ja
suhtautuminen lapseen
Kehityksellisesti sopiva vuorovaikutus lapsen kanssa
Kyky tunnistaa lapsen yksilöllisiä rajoja
Kyky tukea lapsen sosiaalista kehitystä
Ilo lapsesta ja hänen kanssaan olemisesta
Sensitiivinen suhtautuminen, tilan antaminen lapselle

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

Emma & Elias
HUOSTAAMATTOMIEN LAPSI

kasvatakannustaen.fi

VAUVA KÄRSII VÄLINPITÄMÄTTÖMYYDESTÄ JA VÄKIVALLASTA

jota on, että vanhempi tai hoitaja

LAIMINLYÖNTI

- antaa vauvalle liian vähän ruokaa tai sopimatonta/yksipuolista ruokaa
- ei vaihda vauvan vaippoja riittävästi usein
- ei hoida vauvaa ikätason mukaisesti
- ei pue vauvaa sään mukaisesti
- ei huolehdi vauvan hygieniasta ja terveydestä
- vie vauvan turvattomiin paikkoihin

HENKINEN VÄKIVALTA

- ei puhu/sanoita ympärillä tapahtuvaa vauvalle
- ei katso vauvaa, eikä ota vauvaa syliin
- on välinpitämätön vauvaa kohtaan
- käyttäytyy ennakoimattomasti tai ristiriitaisesti
- on vauvaa kohtaan tunkeileva
- vähättelee, mistäsi tai nimittelee vauvaa
- huutaa, kiroilee tai tiuskii vauvalle
- uhkailee vauvaa
- pelottelee vauvaa ilmeillä, eleillä tai teoilla

FYYSINEN VÄKIVALTA

- käsittelee vauvaa kovakouraisesti tai ravistelee
- lyö, lapsii, tokkii tai tukistaa vauvaa
- heittelee tai pudottelee vauvaa
- haakitsee vauvaa tarpeettomasti tai antaa vauvalle päihteitä
- pakottaa vauvan syömään tai mukkumaan tai istumaan paikoilleen

- antaa vauvan hoitoon tuntemattomille
- ei huolehdi sairaan lapsen hoitamisesta
- ei huolehdi vauvan riittävästä unesta
- ei huolehdi vauvan turvallisesta päivärytmistä
- jättää vauvan vailla hoivaa
- antaa vauvan elää kodissa tai ympäristössä, joka on vauvalle vaarallinen

- ei ole kiinnostunut vauvan tunteista
- ei tavoita vauvan tunteita / ei hyväksy vauvan tunteita / ei vastaa vauvan tunteisiin
- odottaa vauvan olevan kiilti ja hiljainen
- siirtää omia negatiivisia tunteita vauvaan
- jättää vauvan yksin
- antaa vauvan olla liian riita- ja väkivaltatilanteissa

SEKSUAALINEN VÄKIVALTA

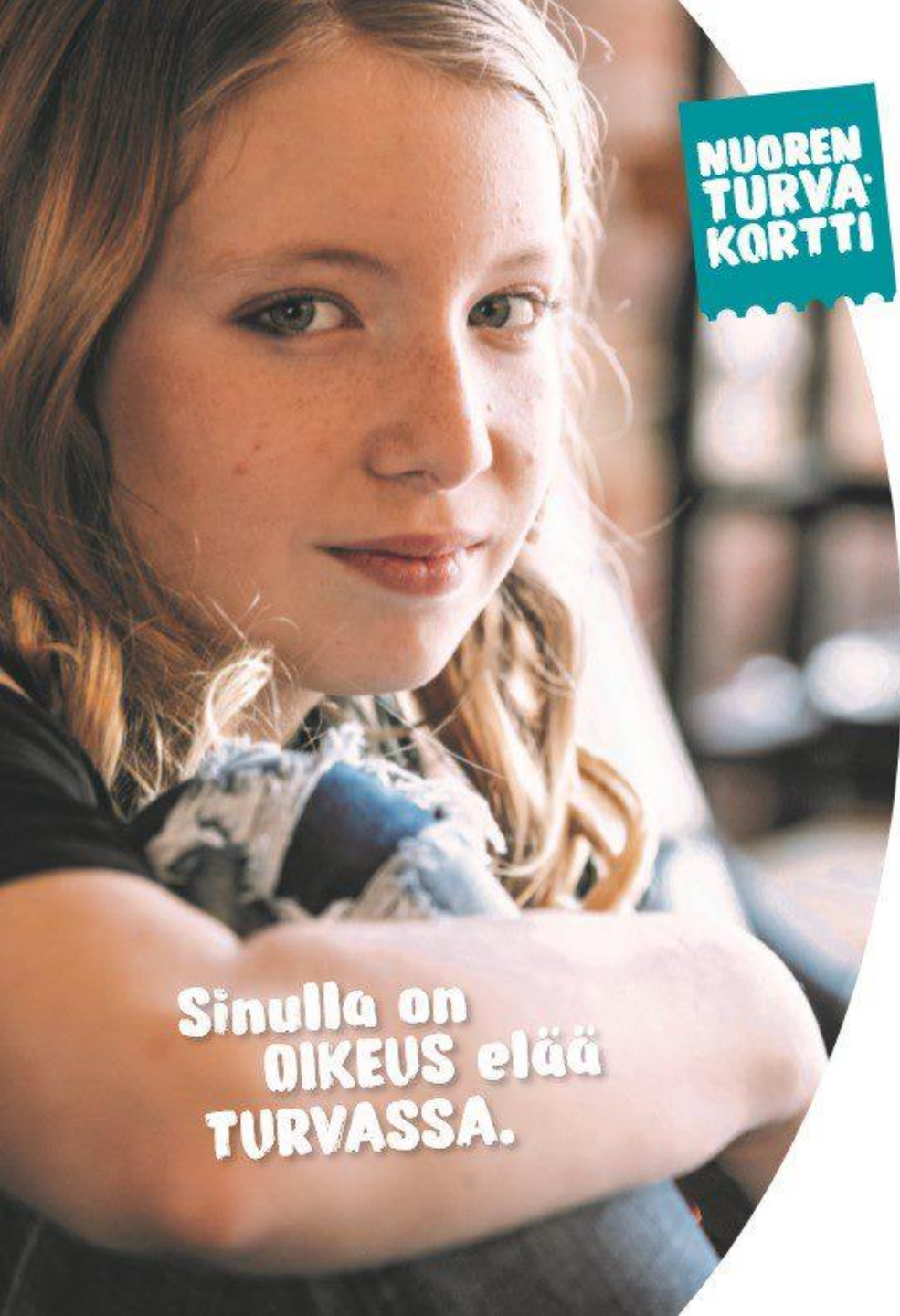
- koskettelee tarpeettomasti vauvan sukupuolielimiä
- koskettelee vauvaa muuten seksuaalisesti, kuten suutelee, taputtelee tai silittelee
- antaa vauvan nähdä tai kuulla seksiä
- on yhdynnässä vauvan kanssa

ensijaturvakotienliitto.fi

Yhteistyössä Helsingin ensiötoimikunnan kanssa.
Kuvasta: Tuija Kumpulainen

**NUOREN
TURVA-
KORTTI**

**Sinulla on
OIKEUS elää
TURVASSA.**

NUORI TARVITSEE TURVAA JA LÄSNÄOLOA

TURVALLISUUTTA ON

- Turvallinen koti ja ympäristö
- Sinun huomioiminen riitatilanteissa ja suojeleminen väkivallalta
- Huoltajien tietoisuus siitä, miten käytät sosiaalista mediaa ja internetiä

HENKISEN HYVINVOINNIN TUKEMISTA ON

- Aito kiinnostus sinua, sinun asioitasi ja ystäväpiiriäsi kohtaan
- Sinun rajojesi ymmärtäminen ja kunnioittaminen
- Sinun hyväksyminen omana itsenäsi

FYYSISESTÄ HYVINVOINNISTA HUOLEHTIMISTA ON

- Perustarpeitasi (lepo, ravinto, vaatetus) huolehtiminen
- Terveystieteiden huolehtiminen

SEKSUAALISEN HYVINVOINNIN TURVAAMISTA ON

- Seksuaalisen koskemattomuutesi kunnioittaminen
- Riittävän ja ikätasollesi sopivan seksuaalikasvatuksen ja tiedon tarjoaminen

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

Suunniteltu yhteistyössä
Limingan kaupungin kanssa.

Apua henkistä väkivaltaa vastaan

- Lisää myötätuntoa lasta ja itseä kohtaan
- Lapsen näkeminen myönteisesti
- Tunnistaminen ja puheeksiotto eri tilanteissa
- Tunnistamisen jälkeen toisin toimiminen
 - mm. suuttumisen hallintataidot
- Avun tai tuen hakeminen

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/apua-sinulle/apua-lahellasi/>

Uskalla
NÄHDÄ

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

VÄKIVALTA JA LAIMINLYÖNTI KASVATUKSESSA

Tunnista, puutu & auta

Haastavien hetkien H-A-T-T-U

Hattu-menetelmä ohjaa tunnistamaan ja säätämään oman kehon tunteuksia ja omia ajatuksia ennen toimintaa.

1. H - HENGITÄ
2. A - AJATTELE
3. T - TUNNE
4. T - TOIMI
5. U - USKALLA

Hatun voi laittaa mielikuvissaan päähän tiukan paikan tullen ja sitä voi käyttää isoimmissa pulmissa ajan kanssa.

[Kasvata kannustaen verkkokäsikirja](#)

Uskalla nähdä! Työkalupakki ammattilaisille lapsen kohdistuvan henkisen väkivallan kohtaamiseen ja siihen puuttumiseen

www.ensijaturvakotienliitto.fi/henkinen-vakivalta

Etusivu » Tukea ammattilaiselle » Perhe- ja lähisuhdeväkivalta » Henkinen väkivalta

Uskalla nähdä! Työkalupakki ammattilaisille lapsen kohdistuvan henkisen väkivallan kohtaamiseen ja siihen puuttumiseen

 Neuvonta chat

Tiiviisti tietoa lapsen kohdistuvasta henkisestä väkivallasta sekä apua tunnistaa ja ottaa puheeksi lapsiin kohdistuva henkinen väkivalta

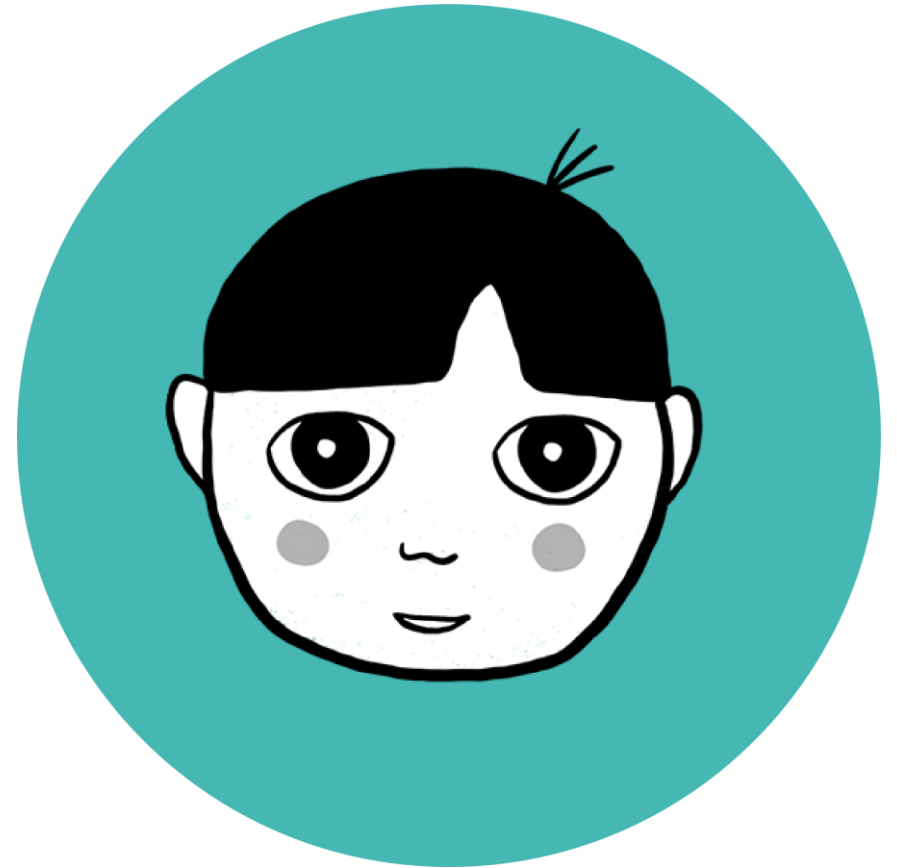
Sivusto sisältää osiot:

- Mitä henkinen väkivalta on?
- Henkisen väkivallan vaikutukset lapseen
- Millaista apua lapset ja perheet tarvitsevat
- Henkistä väkivaltaa kokeneen lapsen kohtaaminen
- Työkaluja henkisen väkivallan tunnistamiseen
- Lisätietoa ja lähteitä

Uskalla nähdä! Työkalupakki ammattilaisille lapseen kohdistuvan henkisen väkivallan kohtaamiseen ja siihen puuttumiseen

Koska henkisen väkivallan tunnistaminen voi olla vaikeaa, voivat erilaiset työkalut auttaa tunnistamaan ja ottamaan puheeksi henkinen väkivalta.

Tiedätkö hyvän työkalun? Lähetä vinkki: katri.kyllonen@etkl.fi ja lisäämme sen listaan!

Kiitos!

Tiina Muukkonen
Kehittämispäällikkö
tiina.muukkonen@etkl.fi
@tiina_muukkonen

Katri Kyllönen
Väkivaltatyön asiantuntija
katri.kyllonen@etkl.fi